

Inhoud

Voorwoord 9

Deel 1. Prehistorie en oudheid 23

Ontstaan en verspreiding van de wijnbouw 25

Wijn en wijnbouw in het Romeinse Gallië 35

Deel 2. Middeleeuwen (500-1500) 57

In het land van de brood- en varkensvleesetende wijndrinkers 59

Oenofiele kerkelijke en adellijke heren en stedelijke burgers 69

Vranxen wijnen uit Parijs en omgeving 85

Zwarte en witte monniken, wijn en slakken 99

Druivennat en zout in ruil voor haring en pelzen 115

Het Privilege van Bordeaux 125

Wijndrinkers tegen waterdrinkers, oenofielen tegen oenofoben 135

Deel 3. Vroegmoderne tijd (1500-1800) 143

Bacchus boert achteruit 145

Hollandse kopers op de kust 161

Cognac en ander vuurwater 171

Champagne: duivelse wijn (niet alleen) voor de dames 187

Grands crus van Bordeaux 203

De grote wijnen van Bourgondië 215

Koffiehuizen, salons en *guinguettes* 233

Wijn en revolutie 245

Deel 4. Moderne tijd (1800-heden) 263

Van hoogconjunctuur tot crisis 265

Bezoek uit Amerika 283

De druiven der gramschap: overproductie, onlusten, oorlog 301

Minder maar beter 323

Nawoord 335

Dankwoord 341

Noten 343

Bibliografie 351

Fotoverantwoording 358